

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อโครงสร้างรายได้และการกระจายรายได้ของชุมชนในชนบทโดยศึกษาเปรียบเทียบบ้านผานกกกและบ้านบวคเตยทั้งสองหมู่บ้านมีอาชีพหลักคือเกษตรกรรม แต่บ้านผานกกกมีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้รอง ในขณะที่บ้านบวคเตยมีรายได้จากการรับจ้างนอกภาคเกษตรและรายได้จากภาคการขนส่งเป็นรายได้รอง ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้จากการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากครัวเรือนของทั้งสองหมู่บ้าน โดยบ้านผานกกกมีครัวเรือนทั้งหมด 59 ครัวเรือนและบ้านบวคเตยมีครัวเรือนทั้งหมด 73 ครัวเรือน

ผลการศึกษาพบว่า บ้านผานกกกมีรายได้รวมเฉลี่ย 93,227 บาทต่อครัวเรือน บ้านบวคเตย มีรายได้รวมเฉลี่ย 57,686 บาทต่อครัวเรือนและเมื่อวิเคราะห์ถึงโครงสร้างรายได้โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนรายได้ตามชั้นรายได้ของครัวเรือนของครัวเรือน 5 กลุ่มตามระดับของรายได้รวม กลุ่มที่จนที่สุดในบ้านผานกกก มีรายได้รวมคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 4.05 ของรายได้รวมทั้งหมด และในกลุ่มที่รวยที่สุด มีรายได้รวมคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ ร้อยละ 41 ของรายได้รวมทั้งหมด ส่วนของบ้านบวคเตยมีโครงสร้างรายได้ใกล้เคียงกับบ้านผานกกก กลุ่มที่จนที่สุดมีรายได้รวมคิดเป็น สัดส่วนเท่ากับร้อยละ 4.61 ของรายได้รวมทั้งหมด และในกลุ่มที่รวยที่สุด มีรายได้รวมคิดเป็นสัดส่วนเท่ากับ ร้อยละ 44.43 ของรายได้รวมทั้งหมด

ผลการศึกษาด้านการกระจายรายได้พบว่า ครัวเรือนบ้านผานกกกมีค่าดัชนีจีนิของรายได้ภาคเกษตรเท่ากับ 0.347 ขณะที่บ้านบวคเตยค่าดัชนีจีนิของรายได้ภาคเกษตรเท่ากับ 0.381 เมื่อรวมรายได้ภาคเกษตรกับรายได้นอกภาคเกษตร ผลคือบ้านผานกกกมีค่าดัชนีจีนิของรายได้รวมเลวลงคือเท่ากับ 0.383 ในขณะที่ครัวเรือนบ้านบวคเตยมีค่าดัชนีจีนิของรายได้รวมที่ดีขึ้นคือเท่ากับ 0.363 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าการมีการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านผานกกกทำให้การกระจายรายได้ของรายได้รวมครัวเรือนมีความเหลื่อมล้ำกันมากขึ้น

ครัวเรือนบ้านผานกกกมีรายได้จากการท่องเที่ยว 4 ประเภท คือ รายได้จากการขายของที่ระลึก รายได้จากการบริการค่าเช่าชมศูนย์วัฒนธรรม รายได้จากการเป็นมัคคุเทศก์ และรายได้จากการแสดง ทั้งนี้รายได้จากการขายของที่ระลึกเป็นรายได้ชนิดเดียวที่มีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ภายในกลุ่มผู้มีรายได้จากการท่องเที่ยว

The purpose of this study is to look into the impact of tourism activities on the structure and distribution of income of two rural communities. It compares the structure and distribution of income between Ban Pha Nok Kok and Ban Buak Tuei. Both villages are agricultural based but Ban Pha Nok Kok with a total of 59 households has supplementary income from tourism while Ban Buak Tuei with a total of 73 households earns supplementary income from non farm wage employment in agriculture and transport industry. All households in both villages were included in the survey.

The study reveals that Ban Pha Nok Kok earned an average total annual income of 93,227 baht per household and Ban Buak Tuei earned about 57,686 baht per household on average. The poorest 20% of the tourism related community earned about 4.05 per cent while the richest 20 percent earned about 41 percent of total village income. In the non tourism related village the structure of income is very similar, 4.61 percent belonged to the poorest 20% and 44.43 percent belonged to the richest 20 %.

The Gini coefficient of the agricultural income of Ban Pha Nok Kok, the tourism related community, equals 0.347 while the same for Ban Buak Tuei is 0.381. When the nonagricultural income is included, the Gini coefficient of the tourism related village worsened to 0.383 while the same for the nontourism related village improved to 0.363. These results lead to the conclusion that tourism activities in Ban Pha Nok Kok have negative impact on income distribution.

Tourism income in Ban Pha Nok Kok is derived from four sources, donations from viewing the folk museum, tourist guide, traditional dances and selling souvenirs. Selling souvenirs is the only source of tourism incomes that widens or worsen income distribution.